

Technické muzeum v Brně ve spolupráci
s Archivem bezpečnostních složek pořádá konferenci

OCHRANA STÁTNÍ HRANICE V 70. LETECH

---

40 LET OD POSLEDNÍ VÝRAZNÉ ZMĚNY V ORGANIZACI
POHRANIČNÍ STRÁŽE

6.–7. LISTOPADU 2013

Technické muzeum v Brně
Purkyňova 105
612 00 Brno

KONTAKT

Bc. Roman Řezníček

Technické muzeum v Brně

T +420 737 526 270

F +420 541 214 418

reznicek@technicalmuseum.cz

Ing. Mgr. Pavel Vaněk, Ph.D.

Archiv bezpečnostních složek Kanice u Brna

Oddělení archivních fondů vojsk ministerstva vnitra

Poštovní adresa: P.O.Box 29, Vlkova 2481/4, 628 00 Brno

T +420 545 227 302 / F +420 545 227 563

pavel.vanek@abscr.cz

OCHRANA STÁTNÍ HRANICE V 70. LETECH

40 LET OD POSLEDNÍ VÝRAZNÉ ZMĚNY V ORGANIZACI POHRANIČNÍ STRÁŽE

Způsob ochrany státních hranic, který byl po roce 1989 demontován, získal svůj poslední organizační rámec počátkem sedmdesátých let. 1. ledna 1972 byla převedena Pohraniční stráž z resortu národní obrany pod Federální ministerstvo vnitra a v roce 1973 byla zřízena Hlavní správa Pohraniční stráže a ochrany státních hranic s odpovědností za řízení ochrany státních hranic celého československého státu, tj. včetně hranic s tzv. socialistickými sousedy. V roce 1973 doznala změn i struktura pohraničních brigád, v níž se opět objevila praporeční velitelství. Tato organizace se po zbytek období zásadně neměnila. Stala se tak rámcem pro menší či větší změny způsobu služby na hranici, modifikace dalších prvků a prostředků, tzv. ženijně technická opatření a pohraniční režim nevyjímaje.

S ohledem na tento mezník je záměrem konference soustředit se na problematiku střežení státní hranice v sedmdesátých letech, tedy období poslední či z jiného pohledu předposlední vývojové fáze systému ochrany státních hranic z let 1948–1989.

V návaznosti na předchozí akci z května 2011 věnovanou počátku vojskového střežení státní hranice si konference klade za cíl představit období sedmdesátých let v ochraně státních hranic příspěvky historiků, archivářů a dalších badatelů. Zároveň chce představit uvedenou problematiku z pohledu pracovníků muzeí, kteří při realizaci výstav a muzejních expozic v muzeích nebo v terénu pracují buď s objekty z této éry, nebo vytvářejí jejich repliky. Věříme, že průnik různých badatelských perspektiv bude přínosem této konference.

PŘEDPOKLÁDANÉ BLOKY PŘEDNÁŠEK

I. STŘEŽENÍ STÁTNÍ HRANICE V 70. LETECH

system střežení státní hranice Pohraniční stráž
pokusy o emigraci
ochrana hranice se socialistickými státy
zahraniční kontakty Pohraniční stráže

II. POHRANIČNÍ STRÁŽ A OSTATNÍ BEZPEČNOSTNÍ SLOŽKY V 70. LETECH

„dělba práce“ Pohraniční stráže s Veřejnou bezpečností a útvary Státní bezpečnosti
spolupráce s útvary Československé lidové armády

III. MUZEJNÍ EXPOZICE K OCHRANĚ STÁTNÍ HRANICE

prezentace Technického muzea v Brně
prezentace výstavních a edukačních aktivit občanských sdružení, muzeí a dalších institucí

IV. OBYVATELSTVO V POHRANIČÍ

hraniční pásmo, hospodářská aktivita v pohraničním území
turistický ruch, cizí státní příslušníci v pohraničí
některé aspekty „soužití“ obyvatelstva v pohraničí s útvary Pohraniční stráže
pomocníci Pohraniční stráže

POKYNY PRO PŘEDNÁŠEJÍCÍ

Předpokládaná délka jednotlivých odborných příspěvků je 20 minut. Přednášejícím bude k dispozici počítač s dataprojektorem.

Vážení autoři, posterové prezentace nám dopředu oznamte, abychom Vám mohli poskytnout odpovídající servis. Další nároky s námi konzultujte osobně.

Organizátoři předpokládají vydání kolektivní monografie z konference.

Pokyny pro autory k formátování a úpravě příspěvků do tištěného výstupu budou přihlášeným přednášejícím zaslány.

Definitivní program konference bude zveřejněn v polovině října na webových stránkách Technického muzea v Brně a Archivu bezpečnostních složek a současně bude rozeslán všem přihlášeným účastníkům na udané e-mailové adresy.

Místo konání: Technické muzeum v Brně, Purkyňova 105, Brno, přednáškový sál, 4. patro

UZÁVĚRKA PŘIHLÁŠEK PRO PŘEDNÁŠEJÍCÍ: 15. 9. 2013

UZÁVĚRKA PŘIHLÁŠEK BEZ PŘÍSPĚVKU: 15. 10. 2013

Přihlášky s vyplněnou anotací příspěvku zasílejte do 15.9.2013, ostatní přihlášky zasílejte do 15.10.2013 na adresy:

Bc. Roman Řezníček

Technické muzeum v Brně

Purkyňova 105, 612 00 Brno

T +420 737 526 270

F +420 541 214 418

reznicek@technicalmuseum.cz

Ing. Mgr. Pavel Vaněk, Ph.D.

Archiv bezpečnostních složek Kanice u Brna

Oddělení archivních fondů vojsk ministerstva vnitra

Poštovní adresa: P.O.Box 29, Vlkova 2481/4, 628 00 Brno

T +420 545 227 302

F +420 545 227 563

pavel.vanek@abscr.cz

Konferenční poplatek: 300 Kč/osoba

Z konferenčního poplatku bude hrazeno drobné občerstvení po dobu konference a vydání kolektivní monografie z konference.

Preferujeme platbu převodem na účet TMB. Případně lze konferenční poplatek zaplatit na pokladně TMB do 31.10.2013.

Bankovní spojení : číslo účtu 9035621/0100 (KB Brno), variabilní symbol: 0611, zpráva pro příjemce: Vaše příjmení + název instituce (v tomto pořadí). V případě hromadné platby stačí uvést jedno příjmení. Při prezentaci prosíme předložit potvrzení o převodu poplatku na účet TMB. Potvrzení o zaplacení konferenčního poplatku bude účastníkům předáno při prezentaci.

Upozorňujeme, že ubytování a stravování si účastníci zajišťují sami.